Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/2322

2024 10 10

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2024/2322

2024 m. balandžio 11 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0103/2024),

A. kadangi, remiantis Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (toliau – Institucija) pajamų ir išlaidų suvestine ([1]), jos galutinis 2022 finansinių metų biudžetas buvo 68 068 551 EUR, t. y. 12,32 % didesnis negu 2021 m.; kadangi Institucija yra finansuojama Sąjungos įnašu (17 301 544 EUR, kuris sudaro 25,41 % viso biudžeto), valstybių narių nacionalinių priežiūros institucijų įnašais (27 293 765 EUR – 40,10 %) ir iš prižiūrimų subjektų renkamais mokesčiais (22 228 234 EUR – 32,66 %);

B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos 2022 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Institucijos metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. džiaugdamasis pažymi, kad dėl 2022 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 98,78 %, t. y. nežymiai (1,17 %) mažesnis, palyginti su 2021 m.; pažymi, kad mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 89,83 %, t. y. šiek tiek (0,08 %) mažesnis nei praėjusiais metais;

2. remdamasis 2023 m. liepos 5 d. Institucijos nuomone dėl tolesnių priemonių, kurių imtasi atsižvelgiant į jos 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimą (toliau – Institucijos nuomonė), pažymi, kad, turėdama omenyje vis didėjantį savo biudžeto struktūros sudėtingumą, Institucija mano, jog būtina persvarstyti mokesčių finansavimo modelį, kad jai būtų sudaryta galimybė tinkamai ir greitai reaguoti į svarbius finansų rinkos pokyčius ir kartu veiksmingiau valdyti didėjantį mokesčių šaltinių jai vykdant tiesioginės priežiūros įgaliojimus skaičių;

Veikla

3. pažymi, kad Institucija naudoja konkrečias priemones, pvz., pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, savo veiklos teikiamai pridėtinei vertei įvertinti ir kitas priemones savo biudžeto valdymui pagerinti; palankiai vertina tai, kad 2022 m. Institucija įvykdė 90 % savo darbo programos ir kad dauguma jos pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių buvo pasiekti arba viršyti;

4. palankiai vertina Institucijos atsaką į geopolitinius iššūkius 2022 m.; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad Institucija, reaguodama į Rusijos neišprovokuotą ir neteisėtą invaziją į Ukrainą, suintensyvino savo rizikos stebėsenos ir priežiūros veiklą, galimo poveikio Sąjungos finansų rinkoms vertinimuose užtikrindama didesnį budrumą ir imdamasi būtinų veiksmų rinkos stabilumui ir investuotojų apsaugai užtikrinti; taip pat pažymi, kad energetikos krizės sąlygomis Institucija viešai paskelbė savo aukšto lygio vertinimą, susijusį su sritimis, kuriose Komisija paprašė informacijos apie priemones, kuriomis siekiama apriboti pernelyg didelį nepastovumą ir sumažinti likvidumo spaudimą ne finansų sandorio šalims, veikiančioms dujų ir elektros energijos rinkose, ir priėmė laikinas neatidėliotinas priemones šiems likvidumo suvaržymams pašalinti;

([1]) OL C 38, 2023 1 31, p. 84.

5. pažymi, kad 2022 m. Institucijos strateginiai prioritetai daugiausia buvo nukreipti į tris kompleksines sritis, t. y. į patikimų kapitalo rinkų plėtros rėmimą, tvarių finansų ir inovacijų skatinimą ir inovacijų bei skaitmeninimo skatinimą; palankiai vertina tai, kad 2022 m. Institucija įgyvendino šiuos prioritetus imdamasi įvairių veiksmų, be kita ko, teikdama Komisijai techninę informaciją dėl FPRD II ir FPRR peržiūros investuotojų apsaugos aspektų ir dėl įtraukimo į biržos sąrašus akto, paskelbdama Institucijos 2022–2024 m. tvaraus finansavimo veiksmų gaires ir teikdama įspėjimus investuotojams ir nacionalinėms kompetentingoms institucijoms apie kriptoturto riziką;

6. pripažįsta Institucijos laimėjimus 2022 m. – tai buvo svarbūs metai priežiūros konvergencijos požiūriu, nes buvo vykdomi įvairūs bendri priežiūros veiksmai, atlikti trys svarbūs tarpusavio vertinimai greta privalomo metinio pagrindinių sandorio šalių tarpusavio vertinimo (viename buvo išsamiai aprašomi nacionalinių kompetentingų institucijų veiksmai, susiję su perkėlimu Jungtinei Karalystei išstojus iš Sąjungos), ir pateiktos pirmosios Institucijos rekomendacijos nacionalinėms kompetentingoms institucijoms pagal jos steigimo reglamento 16 straipsnį, siekiant struktūriškai sustiprinti nacionalinių kompetentingų institucijų priežiūros metodą ir pajėgumus;

7. atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 m. Institucija paskelbė ataskaitą dėl Europos apyvartinių taršos leidimų ir išvestinių finansinių priemonių rinkos, kurioje pateikta keletas politikos rekomendacijų, kaip padidinti rinkos skaidrumą ir stebėseną, taip pat į tai, kad Institucija koordinavo pirmąjį keliose nacionalinėse kompetentingose institucijose vykdytą kontrolinį pirkimą, ir į tai, kad pradėta įgyvendinti nauja Institucijos 2023–2028 m. strategija;

Veiksmingumas ir nauda

8. pažymi, kad Institucija ir toliau siekia didesnio veiksmingumo ir sinergijos savo veiklos srityse; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad Institucija atliko savo metinės darbo programos vertinimą, siekdama padidinti veiksmingumą efektyviai paskirstant išteklius reaguojant į išorės veiksnius (pvz., Rusijos invaziją į Ukrainą), be kita ko, kiek tai susiję su pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl Europos bendro prieigos punkto, kurie Institucijos 2022 m. metinėje darbo programoje iš pradžių nebuvo numatyti; palankiai vertina tai, kad Institucija, įgyvendindama savo veiksmingumo strategiją, ir toliau dalijasi apskaitos pareigūnu su Europos bankininkystės institucija;

9. atkreipia dėmesį į kai kurias vidaus priemones, įgyvendintas siekiant didesnio veiksmingumo ir sinergijos, pvz., visapusišką vidinį perskirstymą, kuris sudarė sąlygas Institucijai perimti naujus įgaliojimus ir užduotis neskiriant papildomų išteklių, tolesnį viešojo pirkimo išteklių optimizavimą sujungiant daugiau tarpinstitucinių procedūrų ir vadovaujant pagrindiniams tarpžinybiniams viešiesiems pirkimams, į tai, kad supaprastintos procedūros biudžeto valdymo srityje ir investuojant į garso ir vaizdo konferencijas bei per pandemiją taikytas balsavimo priemones, kurios sudaro sąlygas dirbti nuotoliniu būdu; taip pat pažymi, kad Institucija planuoja ateityje rengti mažiau darbuotojų komandiruočių ir daugiau nuotolinių posėdžių, taip didindama lankstumą ir mažindama išlaidas;

10. pripažįsta, kad vykdant visiško popieriaus atsisakymo politiką Institucijos administravimo ir paramos funkcijos, būtent žmogiškųjų išteklių, etikos, finansų, viešojo pirkimo ir infrastruktūros valdymo procedūros, jau prieš kelerius metus buvo skaitmenizuotos; pažymi, kad 2022 m. Institucijos informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūra buvo perkelta į viešąją debesiją ir išplėtus sistemas tikimasi sutaupyti lėšų; palankiai vertina tai, kad 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį Institucija pradėjo diegti viešojo pirkimo valdymo priemonę;

Personalo politika

11. pažymi, kad 2022 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 87,60 %, t. y. į 243 laikinųjų darbuotojų etatus, patvirtintus pagal Sąjungos biudžetą (palyginti su 2021 m. patvirtintais 250 etatų), buvo įdarbinta 219 laikinųjų darbuotojų; pažymi, kad 2022 m. Institucijoje taip pat dirbo 91 sutartininkas ir 12 deleguotųjų nacionalinių ekspertų;

12. pažymi, kad 2022 m. bendras darbuotojų skaičius, palyginti su 2021 m., padidėjo 45 %; taip pat pažymi, atsižvelgiant į geografinės pusiausvyros aspektą, kad 2022 m. pabaigoje Institucijoje dirbo 24 skirtingų Sąjungos šalių piliečiai (laikinieji darbuotojai, sutartininkai ir deleguotieji nacionaliniai ekspertai); primena, kad svarbu užtikrinti subalansuotą geografinį atstovavimą Institucijos vadovybės ir darbuotojų lygmeniu;

13. palankiai vertina tai, kad Institucija vadovybės ir darbuotojų lygmeniu beveik pasiekė lyčių pusiausvyrą; atkreipia dėmesį į tai, kad Institucijos vyresniosios ir vidurinės grandies vadovai pagal lytį pasiskirstę taip: iš 30 darbuotojų 16 yra moterys (53 %); atkreipia dėmesį į tai, kad Institucijos valdančiosios tarybos nariai pagal lytį pasiskirstę taip: iš septynių narių keturi yra vyrai (57 %); taip pat pažymi, kad iš 322 Institucijos darbuotojų 175 yra vyrai (54 %);

14. palankiai vertina tai, kad Institucija parengė asmens orumo apsaugos ir psichologinio bei seksualinio priekabiavimo prevencijos politiką; džiaugiasi, kad 2022 m. nebuvo pranešta nė apie vieną priekabiavimo atvejį, tokie atvejai nebuvo nagrinėjami, sprendžiami viduje ir dėl jų nebuvo kreiptasi į teismą; taip pat palankiai vertina Institucijos planą parengti įvairovės ir įtraukties politiką;

Viešieji pirkimai

15. pažymi, kad 2022 m. Institucija vykdė 14 viešojo pirkimo procedūrų, iš kurių trys buvo atviri konkursai IT srityje, o jų bendra vertė siekė 99,4 mln. EUR;

16. remdamasis Audito Rūmų ataskaita dėl Institucijos 2021 finansinių metų metinių finansinių ataskaitų primena pastabą dėl Institucijos sprendimo pradėti derybų procedūrą nepaskelbiant apie ją ir tokiu būdu pažeidžiant Finansinio reglamento ([2]) I priedo 3.1 punktą; remdamasis Institucijos nuomone, pažymi, kad *ex ante* nepaskelbimas buvo pagrįstas konkrečia viešojo pirkimo aprėptimi ir tinkamai dokumentuotas *ex post*, taip pat tai, kad buvo imtasi visų būtinų priemonių, kad panašių atvejų nepasikartotų ateityje;

17. atkreipia dėmesį į Institucijos 2022 m. metinės ataskaitos IV.1 pastabą, kurioje aprašomas netikrumas, susijęs su bylos „UniSystems Luxembourg“ ir „Unisystems systimata plioforikis“ prieš ESMA rezultatu, kiek jis susijęs su sprendimu vykdant bendrą viešojo pirkimo procedūrą, kurį pareiškėjas apskundė Sąjungos Bendrajam Teismui;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

18. pažymi, kad 2022 m. Institucija persvarstė ne darbuotojų interesų konfliktų politiką, kuri apima darbuotojus, deleguotuosius nacionalinius ekspertus ir stažuotojus; giria Instituciją už tai, kad ji ėmėsi keleto veiksmų informuotumui apie interesų konfliktus ir etikos taisykles didinti, be kita ko, rengdama įvadines sesijas naujiems darbuotojams, taip pat už tai, kad surengė sesiją visiems darbuotojams ir informavo juos apie pagrindinius etikos faktus ir skaičius, pateikė išsamius paaiškinimus, kaip elgtis su finansinėmis priemonėmis, ir informavo apie 2022 m. prioritetus;

19. pažymi, kad 2022 m. Institucijos nagrinėtose metinėse interesų konfliktų deklaracijose nebuvo nustatyta jokių problemų dėl galimų interesų konfliktų; pažymi, kad, be metinių deklaracijų, 2022 m. Institucija peržiūrėjo ir įvertino daug darbuotojų prašymų ir pareiškimų, būtent 54 pareiškimus per atrankos procedūras, 13 pranešimų dėl sutuoktinio apmokamo darbo, 41 prašymą dėl su darbu nesusijusios veiklos, 21 prašymą dėl publikacijos ar kalbos, 23 prašymus leisti vykdyti finansinių priemonių sandorius, 10 prašymų dėl veiklos atostogų dėl asmeninių priežasčių laikotarpiu ir 10 pranešimų dėl numatomos veiklos baigus tarnybą; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad, nors daugumoje pareiškimų nenustatyta interesų konfliktų, dviem atvejais rekomenduota pakeisti atrankos komisijos sudėtį ir vienu atveju buvo nustatytos apsaugos priemonės, susijusios su vadovu, kuris palieka Instituciją, būtent neleisti susipažinti su konfidencialia informacija ir vienus metus uždrausti lobistinę veiklą darbuotojų atžvilgiu;

20. palankiai vertina tai, kad Institucija skelbia savo valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas; giria Instituciją už tai, kad ji skaidriai praneša apie savo darbuotojų susitikimus su išorės suinteresuotaisiais subjektais ir skelbia juos savo interneto svetainėje;

([2]) 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

21. remdamasis Audito Rūmų ataskaita dėl Institucijos 2021 finansinių metų metinių finansinių ataskaitų, primena Audito Rūmų pastabą dėl nustatytų Institucijos valdymo ir kontrolės sistemų trūkumų, susijusių su interesų konfliktais; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad 2022 m. Institucijos etikos grupė pradėjo taikyti praktiką sistemingai rinkti vyresniųjų vadovų vertintojų interesų deklaracijas, siekiant užtikrinti, kad Institucijos vyresniųjų vadovų vertinimo proceso metu nekiltų interesų konfliktų rizikos; taip pat primena, kad priežiūros taryba priėmė iš dalies pakeistą interesų konfliktų politiką, kurioje nustatė aiškų reikalavimą asmenims, kuriems gali kilti interesų konfliktų, pvz., valdybos nariams, pakaitiniams nariams ar nacionalinių kompetentingų institucijų koordinatoriams, išeiti iš patalpos, kai svarstomas atitinkamas klausimas, ir nebalsuoti rašytinėse procedūrose; giria Instituciją už tai, kad ji atsižvelgė į Audito Rūmų pastabą, ir ji dabar laikoma užbaigta;

Vidaus kontrolė

22. palankiai vertina metinį Institucijos vidaus kontrolės padalinio vertinimą ir išvadą, kad jis egzistuoja ir tinkamai veikia; pažymi, jog Institucija įvertino 77 vidaus kontrolės rodiklius, apimančius visus vidaus kontrolės principus, ir nustatė 42 trūkumus, kurių dauguma buvo nereikšmingi arba vidutinės reikšmės ir nė vienas iš jų nekėlė abejonių dėl vidaus kontrolės principų buvimo ir tinkamo veikimo; pažymi, kad nustatytos tobulinimo galimybės daugiausia susijusios su kontrolės aplinka, kontrolės veikla ir informacijos bei komunikacijos komponentais;

23. pažymi, kad 2022 m. Komisijos vidaus audito tarnyba (VAT) atliko Institucijos auditą dėl duomenų valdymo; ji pripažino laimėjimus, pasiektus kuriant duomenų valdymo sistemą, ir nuolatines pastangas apibrėžti nuoseklesnę duomenų valdymo veiklos viziją; vis dėlto pažymi, kad VAT nustatė duomenų valdymo procesams skirtų vidaus kontrolės sistemų struktūros ir veiksmingo bei efektyvaus įgyvendinimo trūkumų ir pateikė penkias rekomendacijas, iš kurių dvi yra labai svarbios; ragina Instituciją pašalinti šiuos trūkumus ir informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie padarytą pažangą;

24. pažymi, kad, atlikusi metinį organizacinės rizikos vertinimą, Institucija 2022 m. nustatė tokią riziką: nestabilios ir nepastovesnės rinkos, kurios gali daryti poveikį finansiniam stabilumui, kelti riziką investuotojams ir padidinti Institucijos priežiūros riziką, nepakankamų išteklių rizika arba kompetencijos trūkumas tam tikrose srityse, kad būtų galima prisitaikyti prie naujų iššūkių, ir kibernetinių išpuolių, nukreiptų prieš Instituciją ir darančių poveikį IT sistemų saugumui, rizika; ragina Instituciją imtis visų būtinų rizikos mažinimo veiksmų;

Kitos pastabos

25. giria Instituciją už tai, kad ji oficialiai pripažinta kaip taikanti aplinkosaugos vadybos sistemą pagal EMAS (Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą) ir už tai, kad 2022 m. ji gavo EMAS registraciją; taip pat giria Instituciją už jos įsipareigojimą skatinti ir kuo labiau integruoti žaliuosius reikalavimus į savo viešojo pirkimo procedūras; remdamasis Audito Rūmų ataskaita, džiaugdamasis pažymi, kad Institucija yra viena iš agentūrų, skelbiančių metinę aplinkosaugos ataskaitą;

26. pažymi, kad 2022 m. Institucija kartu su kitomis Europos priežiūros institucijomis paskelbė įspėjimų vartotojams dėl didelės rizikos ir spekuliacinės veiklos, susijusios su daugelio rūšių kriptoturtu;

27. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2024 m. balandžio 11 d. rezoliucijoje ([3]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2024)0280.